

RAPPORT

Teatersjef Tom Remlov fikk med seg musiker Tord Gustavsen, forfatter Ingvild Rishøi og fotograf Oddleiv Apneseth i *Remlovs Røverhule*.

Foto: Arne Solli

14. TVERRFAGLIGE TVILSARRANGEMENT OSLO, 9. – 10. SEPTEMBER 2015

INNHold

- Årets tema: Endring side 3
- TVIL2015 i kortform side 4
- Kunst og tvil side 5
- Arrangørene side 6
- Disse kunne man møte under TVIL side 7-8
- Programmet dag for dag side 9-14
- Formidling side 14
- Hvilke erfaringer tar i med oss videre? Side 15
- Deltakeroversikt side 16-18

ENDRING

De siste tretten årene har tverrfaglige arrangementer i Norge, Danmark og Tyskland løftet frem tvil – mennesker imellom. Dette er arenaer for et oppgjør med skråsikkerheten, eller oppleste «sannheter» hevet over diskusjon. Siden starten i 2002 har Wilhelmsen Kulturformidling i Bergen vært prosjektleder og koordinert Tvilsdager, i Oslo, Bergen, Hamar/Lillehammer, Berlin og en rekke år i København. En ny, flernasjonal arrangørgruppe innen utdanning, helse, rusforebygging og kulturformidling står hvert år samlet bak programmering og gjennomføring.

Tvilsdagene ser tvilen som et dynamisk ventepunkt på veien mot de valg vi med nødvendighet må ta. Gjennom innlegg, debatt og kunstopplevelser er målet å bidra til ny innsikt og en bredere begrunnet praksis i det daglige. *TVIL2015* utfordret enkeltpersoner, kollegagrupper, organisasjoner, institusjoner og fags selvtilstrekkelighet i møte med ukjente stemmer og nye nettverk. Kanskje vi etterpå kan velge våre standpunkter på et klokere og mindre forutinntatt grunnlag?

Årets tema

Tvil er vår metode, som preger programmet. Men dagene har også et nytt tema hvert år. Tvilsdagene 2015 tok sikte på å belyse endringsaspektet i vår hverdag og i samfunnslivet. Vi er hele tiden på vei, i bevegelse, i utvikling – vi arbeider fremoverrettet og holder dampen oppe. Slik lever vi opp til bestillingen fra en omverden som selv er i stadig oppbrudd og omstilling. Et høyteknologisk, globalt og mediebasert samfunn. Det kreves nye kompetanser og at man er parat til endring. Vi skal være fleksible og leve opp til nye standarder fra de økonomiske kalkyler. Men snakker vi om forbedring eller forverring, eller kanskje først og fremst besparing?

Det fins også en annen pris: Den handler om mennesket som aldri hviler, som holder "døgnåpent" med smarttelefonen på. Og om flere som skyves ut i permanent utenforskap. Hvilke samfunnsstrukturer kan vi se konturene av i vårt velferds-Norden? I hvilken grad kan vi utfordre kravene til endring og overprøve endringsdriverne, når disse ofte er skjult for oss? Og hva med varslene, som gjerne blir stående alene i etterkant?

'Endring' er et mangetydig begrep – hvorfor forbinder mange dette med noe negativt? Vi står i en sammenheng, der vi er avhengige av hverandre. Hvordan kan vi også være gode operatører for nødvendig endring, i møte med vanskelige ting i livet? Hvordan kan det legges til rette for aktiv medvirkning i den enkeltes endringstilværelse, gjennom livsløpets stadier fra barndom via ungdom, til yrkesliv og alderdom?

Som vi kan lese av teksten over: Tvilsdagene 2015 tangerte endring på flere nivåer. Og på godt og ondt – for endring kan jo være begge deler. Med hundre deltakere ble arrangementet avvirket etter planen, ved Voksenåsen kultursenter i Oslo 9. – 10. september.

Arrangørgruppen sitter igjen med en god følelse etter årets TVIL, og er glade for å få anledning til å bruke erfaringene fra årets konferanse i planlegging og gjennomføring av et nytt arrangement samme sted - TVIL2016: VERDI(G), se siste side. Tvilsarbeidet går altså videre – følg også med på www.tvil.no

Bergen, november 2015

*Sverre Chr. Wilhelmsen (sign)
Wilhelmsen Kulturformidling,
Prosjekt- og programleder*

TVIL2015

Arrangement:

TVIL2015: ENDRING, et 2-dagers, tverrfaglig forløp

Tidspunkt:

Onsdag 9. – torsdag 10. september 2015

Arenaer:

Litteraturhuset (forestilling, «førkveld», tirsdag)

Voksenåsen kultursenter, Oslo (konferanse onsdag-torsdag)

Arrangørgruppe:

Bergen Kompetansesenter for Læringsmiljø: Arne Klyve og Geir Kvalheim

BUPL Storkøbenhavn: Michael Egelund

Dag Hammarskjöldprogrammet, Voksenåsen: John Y. Jones

Danmarks Lærerforening: Niels Gæmelke

KoRus – Oslo: Jens Erland Hoel og Bjørnar Bergesen

KoRus – Øst: Johannes Nermo og Torhild Kielland

Norsk Sykepleierforbund: Kurt Lyngved

Utdanningsforbundet: Per Arneberg og Arne Solli

Wilhelmsen Kulturformidling: Sverre Chr. Wilhelmsen

Konsept, idé, prosjektledelse:

Sverre Chr. Wilhelmsen, Wilhelmsen Kulturformidling

Teknisk arr / påmelding:

Utdanningsforbundet, Oslo, Marianne Aagedal

Grafisk design:

Huus Design

Web:

Apex Solutions, Daniel Lange

Konferansefoto:

Arne Solli – Første Steg

Fotos s. 4,7,8,19

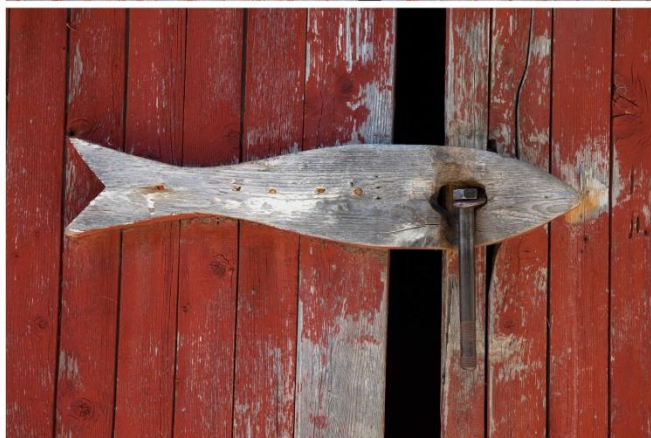
Oddleiv Apneseth, fra «Norges Låver»

Meritterende

TVIL2015: ENDRING inngikk i kursrekken til Utdanningsforbundets spesialisering-utdanning i pedagogisk-psykologisk rådgivning, og var godkjent av NSF som meritterende for godkjenning til klinisk spesialist i sykepleie/spesialsykepleie med totalt 10 timer.

Med støtte fra:

Stiftelsen Fritt Ord

Fra «Norske Låver». Foto: Oddleiv Apneseth

KUNST OG TVIL

Veldig fornøyd med tvilskunstnerne - passet konseptet perfekt!
Edvard Hoems foredrag var også i særklasse!

FRA DELTAKEREVALUERINGEN

På sitt beste kan tvilen også være en kjernefaktor både i skapelse og utøvelse av kunst. Under TVIL2015 på Voksenåsen kultursenter stod en forfatter, en musiker, en fotograf og en teatersjef/dramaturg helt sentralt i å binde programforløpet sammen. Bidragene fra de inviterte kunstnerne var nære, sterke og meningsbærende, i form av lesninger, musikk, billedvisninger og refleksjon i teatersjefens «hule». Jazzmusiker Tord Gustavsen, novellist Ingvild H. Rishøi og fotograf Oddleiv Apneseth berørte og utviklet hver på sin måte konferansens tema og metode. Slik hadde de også en serie små «innlegg», i form av direkte og unike kunstneriske uttrykk.

Årets Tvilsforedragsholder var forfatter Edvard Hoem. I et høyaktuelt Tvilsforedrag, «Europa ved skiljevegen» tok han for seg de store endringene vi ser i Europa i dag. Spørsmålet blir: Hvordan kan vi bygge et internasjonalt samfunn på kunnskap og innsikt om vår felles skjebne?

Tobias Vik på scenen i *Meg om mamma – en flaskepanTERS bekjennelser*, Litteraturhuset tirsdag kveld.

Førkveld i Litteraturhuset

TVIL 2015 «tjuvstartet» med et åpent arrangement i Litteraturhuset i Wergelandsveien tirsdag 8. september. Som tidligere var vertskapsfunksjonen gitt ett av de 9 arrangørmiljøene bak TVIL2015. Og ett av fokusområdene for KoRus –Oslo er barn i rusfamilier. Kompetansesenteret valgte denne kvelden å presentere sitt arbeidsfelt gjennom en åpen teaterforestilling, helt i tråd med Tvilsdagens formidlingsmodell.

Med *Meg og mamma – en flaskepanTERS bekjennelser* ble problematikken belyst på en måte som er både alvorlig og tankevekkende, men også humoristisk. Det er Teater Avvik som står bak. Her blir vi kjent med Richard, en mann i tyveårene, som ser tilbake på oppveksten med en mor, Gro, som drakk for mye. I forestillingen forteller både mor og sønn sine historier. Begge rollene blir spilt av skuespiller Tobias Vik. Musikken har også en sentral rolle, formidlet av lydtekniker Lars Løberg. Stykkets tema er meget aktuelt, og en gripende og velspilt forestilling traff et lydhørt publikum.

ARRANGØRGRUPPE

Tvilsdagene ble avviklet for 14. gang i 2015.

Og i likhet med tidligere år ble dagenes tverrfaglige orientering reflektert av en flernasjonal arrangørgruppe:

BERGEN KOMPETANSESENTER FOR LÆRINGS MILJØ (BKL)

- tidligere Alrekstad skole. BKL gir tre ulike tjenester til barn/unge med samhandlingsvansker: Utadrettet tjeneste, Alrekstad skole og alternative opplæringsarenaer.

Kontakter: geir.kvalheim@bergen.kommune.no og arne.klyve@bergenclinics.no

BUPL STORKØBENHAVN

BUPL, Børne- og ungdomspædagogernes landsforbund arbeider for å sikre ordentlige arbeidsforhold, gode lønns- og ansettelsesvilkår for 6000 medlemmer, og dekker 12 kommuner omkring hovedstaden.

Kontakt: Michael Egelund, meg@bupl.dk

DAG HAMMARSKJÖLDPROGRAMMET - VOKSENÅSEN

Voksenåsen øverst på Holmenkollen i Oslo er et levende kultursenter for Sverige og Norge, og samtidig et femstjernes konferansehotell, som danner rammen for TVIL2015.

Kontakt: John Jones, Dag Hammarskjöldprogrammet, en nordisk lyttepost mot sør, jones@networkers.no

DANMARKS LÆRERFORENING

- med 67.000 medlemmer, de fleste lærere i den danske folkeskole, har hovedfokus i forhold til lønns- og arbeidsvilkår, men også medlemmenes pedagogiske og skolepolitiske interesser.

Kontakt: Niels Gæmelke, NG1@dlf.org

KORUS - OSLO

Ett av syv regionale kompetansesentre innen rusfeltet i Norge, organisert i Velferdsetaten, Oslo kommune.

Nasjonale spisskompetanseområder er etnisitet og rus og oppsøkende sosialt arbeid.

Kontakter: jens-erland.hoel@vel.oslo.kommune.no og Bjornar.Bergengen@vel.oslo.kommune.no

KORUS - ØST

Kompetansesenter rus – region øst er organisert under Sykehuset Innlandet HF, avdeling for rusrelatert psykiatri og avhengighet. Kontakter: johannes.nermo@sykehuset-innlandet.no og torhild.kielland@sykehuset-innlandet.no

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Grunnlaget for all sykepleie er respekten for det enkelte menneskes stemme og iboende verdighet. Dette utfordrer også ansatte og arbeidsgivere innenfor helsevesenet.

Kontakt: kurt.lyngved@gmail.com - www.sykepleierforbundet.no

UTDANNINGSFORBUNDET

Partipolitisk uavhengig fagforening for pedagogisk personale innenfor alle utdanningsnivåer.

Verdimessig basis: Menneskeverd og menneskerettigheter, profesjonell integritet, respekt og likeverd og personvern.

Kontakter: per.arneberg@utdanningsforbundet.no og arne.solli@utdanningsforbundet.no

WILHELMSEN KULTURFORMIDLING

Bergensbasert brobyggervirksomhet, som utvikler tverrfaglige arenaer for møter mellom kunst og ulike fag.

Prosjektleder Sverre Chr. Wilhelmsen tok initiativet til den første tvilskonferansen i 2002, og har ledet arrangementene siden. Særlig opptatt av tvil som gjennomgående metode, kunstens formidlingskraft og det tverrfaglige aspekt.

wilhelmsen@tvil.no

DISSE KUNNE MAN MØTE UNDER TVIL

ODDLEIV APNESETH

Fotograf, som kombinerer en slags magisk realisme med streng regi i sine bilder, medlem av det skandinaviske fotokollektivet Moment Agency. Aktuell med praktboken «Norske låver» - 1001 fotografier som viser endringsprosesser på landsbygden gjennom. Apneseth viste bilder på Voksenåsen, og kåserte som en del av programmets «flettverket».

MARTA BREEN

Sakprosaforfatter, journalist og blogger, holdt innlegg om kvinners endring de siste 60 år. I boken *Født feminist* – funderer på om hun tilhører historiens første generasjon som er mer konservativ enn sine foreldre, men kjenner iblant på sin egen 70-tallsnostalgi. Var datidens idealer bare et blaff? Eller er en ny feministisk bølge på gang?

PAUL OTTO BRUNSTAD

Teolog, forfatter, professor ved pedagogikkseksjonen ved NLA Høgskolen i Bergen, tok for seg «Egon Olsen-syndromet»: Vi har en plan! Og planen bruker vi til å tolke det som skjer. Men dette innsnevrede området kan gjøre oss handlingslammede for det som finner sted utenfor «vårt» område. Og når tingene endrer seg, er vi ikke en del av endringen.

MATHILDE FASTING

- Velferdsstaten er ikke bærekraftig. Vi redde ikke av oljepengene, og har store utfordringer fremover, skrev Margrethe Fasting i pamfletten *Har vi råd til fremtiden?* Fasting er idéhistoriker og siviløkonom i tankesmien Civita, og deltok i samtalesesjon under TVIL.

PER BJØRN FOROS

Tidligere førsteamanuensis ved Høgskolen i Sør-Trøndelag, opptatt av utdannings- og miljøspørsmål, med vekt på menneskets dannelse og de unges livssituasjon Tok initiativet til og var den første leder for Rørosseminaret, et forum for meningsdannelse og samfunnsdebatt.

TORD GUSTAVSEN

Årets TVIL-musiker. Norsk jazzpianist og komponist med en særegen spillemåte, ikke minst kjent for kreativ og lyrisk musikk med egen trio og kvartett. Også opptatt av psykologi, med hovedoppgave om improvisasjonens dialektiske utfordringer: Direkteskapt musikk i spennet mellom kontroll og hengivenhet, kanskje også mellom tvil og valg?

EDVARD HOEM

En av Norges sentrale nynorskforfattere og samfunnsdebattanter de siste 45 år, holdt TVIL-foredraget på konferansens åpningsdag. Hoem ble nominert til Nordisk råds litteraturpris for romanen *Mors og fars historie* (2005), nådde et stort publikum med *Slåttekår i himmelen*, og er denne høsten aktuell med oppfølgeren, *Bror din på prærien*.

JOHN Y. JONES

Cand.philol med amerikansk kultur som speciale. Har arbeidet med bistand og utviklingsspørsmål siden 1986 hos UNICEF-Norge, Diakonhjemmets internasjonale senter, IGNIS og nå ved Networkers SouthNorth og Dag Hammarskjöldprogrammet ved Voksenåsen. Ordstyrer for samtalesesjon om velferdsstaten om torsdagen.

STEEN NEPPER LARSEN

Lektor ved Aarhus Universitet, Institutt for Uddannelse og Pædagogik, der han er tilknyttet forskningsprogrammet Pædagogisk Samfunnsdiagnostik. Aktiv foredragsholder, kritiker, samfunnsdebattant og fagbokforfatter. Innledet om: Tanker om velferdsstatens transformasjon i et språk- og samfunnskritisk perspektiv.

TOM REMLOV

Teatersjef ved Riksteatret, tidligere adm. direktør for Den Norske Opera & Ballett, teatersjef ved Den Nationale Scene og direktør for Norsk Film A/S. En samtaleleder med sin egen verbale *Røverhule*, der Tvilsforedragsholder Edvard Hoem var gjest på åpningsdagen og de tre tvilskunstnerne morgenen etter.

INGVILD HEDEMANN RISHØI

Årets TVIL-forfatter, prisbelønnet novellist og redaktør for tidsskriftet *Avsagd Hagle*. Vant Brageprisen i 2014. Kjent for å skrive «nedenfra», gjerne med barn i hovedrollen, og skildre personer som alle vil bli en annen, i situasjoner der noe står på spill; ofte i møte med offentlige institusjoner som NAV, barnevernet og skolerådgivere.

ARNE RUTH

Tidligere kultursjef i Expressen og senere 16 år i Dagens Nyheter. Han har bl.a. vært leder av Svenska PEN-klubben og foreningen Grupptalan mot Skandia. Særlig opptatt av demokrati- og rettighetsspørsmål. Ordstyrer for sesjon om varsling onsdag.

CATHRINE SANDNES

Leder i tankesmien Manifest senter for samfunnsanalyse, litteraturviter, og tidlige redaktør i tidsskriftet *Samtiden* og kulturredaktør i *Dagsavisen*. Deltok i samtalesesjon torsdag.

ODDGEIR SYNNES

Førsteamanuensis, Betanien høgskole, har i mange år arbeidet med fortellinger blant eldre og alvorlig syke og døende. Er det de avgjørende hendelser som definerer hvem vi er, eller kan bagatellmessige episoder spille en like sentral rolle for vår identitet? Hva blir viktig å fortelle om i alderdommen? Og innebærer alderdom stagnasjon eller utvikling?

RASMUS WILLIG

Dansk sosiolog og forsker i begrepet kritikk og rettferdighetsteori, underviser ved Roskilde Universitet, og har skrevet og redigert bøker om moderne arbeidsliv, samfunnskritikk og Axel Honneths anerkjennelsesteori. Hans siste bok, *Kritikkens Uvending*, handler om selvrealisering, kritikk, endring og medbestemmelse.

SVERRE CHR. WILHELMSSEN

Konferansier og prosjektleder, har bakgrunn som lærer og journalist, informasjonssjef ved Den Nationale Scene gjennom 1990-tallet, senere koordinator for samtidskunstmønstringen Bergen Art Festival og seniorrådgiver i menneskerettighetsorganisasjonen Raftostiftelsen. I det daglige Brobygger ved Verdighetsenteret i Bergen.

PROGRAMMET DAG FOR DAG

TIRSDAG 8. SEPTEMBER

«Tjuvstart» med et åpent arrangement i Litteraturhuset i Wergelandsveien 29, med visning av Teater Avviks *Meg og mamma – en flaskepanthers bekjennelser*. Et møtested for TVIL-deltakere og øvrig publikum, i regi av KoRus – Oslo.

ONSDAG 25. SEPTEMBER - VOKSENÅSEN

10.00. Åpning

TVIL-forfatter Ingvild Hedemann Rishøi, TVILmusiker Tord Gustavsen (flygel), konferansier Sverre Chr. Wilhelmsen

10.20. Tvilsforedraget 2015

Med forfatter og samfunnsdebattant Edvard Hoem: «Europa opplever den største endringa siden jernteppets fall. Nå må vi samle oss kring humanismen», sa Hoem i sitt innlegg, og fortsatte bl.a.:

«Alt er avhengig av at vi besinnar oss på vårt humanistiske grunnlag, hjelper den som er i naud, men også har ein plan for korleis alt skal sjå ut når situasjonen stabiliserer seg. Stammane og nasjonane har sine språk og sine tradisjonar, knytt til landområda dei har dyrka og levd i gjennom fleire tusen år. Det fargerike fellesskapet har sine fordelar, men det må ikkje vekse fram fortare enn at vi styrer det og får det til å blomstre. Skal dei skandinaviske landa takle titusenvis av innvandrarakar må vi besinne oss på kven vi er. Skolen i Norge skal vera norsk og språket skal vera norsk, slik det skal vera dansk i Danmark. (...) Det norske samfunnet, det svenske og det danske vil endre seg, men gir vi opp det beste, vil det ende i kaos og konflikt. Det er når vi er trygge på kven vi sjølve er, at vi kan møte dei andre. Da kan situasjonen lære oss noko nytt: Kor mykje vi har til felles med dei som kjem? Vi har felles referansepunkt som vi må trekke fram! Kvar var det kristendommen tok første steget til å bli forkynt som verdsreligion? Jo, det var i Damaskus i Syria! Det skjedde da Paulus vart omvend og byrja sin verdsmissjon etter lenge å ha forfølgd dei kristne.

Den grenselause og omsynslause individualismen som har vakse fram i den totalitære liberalismens tidsalder, kan den bli avløyst, eller i det minste møte motbør frå ei moralsk og åndeleg oppvakning som kanskje vil gå føre seg utanfor dei politiske miljøa? Dei digitale kanalane, som har velta ut så mykje politisk grums og så mange hatefulle kommentarar, er dei ikkje også blitt arenaer der menneskeleg empati og medkjensle med dei lidande kan organisere seg. Det minner oss alle om at det er eit fundamentalt menneskeleg anliggende at vi har ansvar for våre medmenneske og at vi skal hjelpe dei som er i naud, også når det kan koste noko av det som er vårt eige. Kor sterk denne bølga vil bli, er det for tidleg å seia noko sikkert om, men for mange veks det fram ei kjensle av at kynismens tidsalder har vart lenge nok. (.....)»

Tvilsforedraget stod senere stod på trykk i Klassekampen, lørdag 12.09.15. Det ble også lagt ut på www.tvil.no

11.10. Remlovs Røverhule

Alvorsmunter samtale mellom Riksteatersjef Tom Remlov og årets tvilsforedragsholder.

Edvard Hoem var gjest hos Riksteatersjef Tom Remlov etter førstnevntes hovedinnlegg onsdag morgen.

13.00. Norges Låver

Landskap og livsform i forandring.
Oddleiv Apneseth, fotograf

Oddleiv Apneseths underfundige innlegg ble små høydepunkt. I disse tider der læringsdiskursen dreper alle andre diskurser, var hans fokus på disse absurde estetikerne frigjørende. (Fra deltakerevalueringen)

13.20. Varsel i endring

Om kritikkens plass i det offentlige rom
Rasmus Willig, sosiolog, Roskilde Universitet:
Om selvrealisering, kritikk, endring og medbestemmelse

Cases som satsplanke til etterfølgende debatt:

- * Om Eritreasagen, Ingrid Stage, formann i Dansk Magisterforening
 - * Fra helse- og sosialsektoren, Birgit Berg, sykepleier ved konkurranseutsatt sykehjem i Oslo
 - * Marius Andersen, en av lærerne i Sandefjordsaken; En varslers som vant frem
- Ordstyrer: Arne Ruth, svensk presseman og samfunnsdebattant

Flott også med eksemplene fra varslerne.

Tankevekkende.

Fint og matnyttig å få ta del i sykepleierens og lærerens varslingshistorie.

FRA DELAKEREVALUERINGEN

Rasmus Willig, dansk sosiolog og forsker i begrepet kritikk rettferdighets-teori, innledet sesjonen om varslings. Hans siste bok, *Kritikkens U-vending*, handler om selvrealisering, kritikk, endring og medbestemmelse.

Samtalepanelet, fra venstre: Marius Andersen, Ingrid Stage, Rasmus Willig og ordstyrer Arne Ruth

Birgit Berg skildret egne opplevelser som tillitsvalgt, ved å fremføre utdrag fra sin egen monolog i teaterstykket *Ses i min nästa pjas*, Pia Maria Rolls dokumentariske oppsetning, spilt på Black Box og på turné denne våren.

Samtaler i det fri

Vandringer ute, samtale, kaffe på termos

16.30. Samfunn i endring - unge i skvis

Illustrert drama i tre akter

Per Bjørn Foros, tidligere førsteamanuensis, Høgskolen i Sør-Trøndelag, fagbokforfatter

Per Bjørn Foros

21.00. Kveldsprogram i ord og toner

Kveldsprogrammet var lagt til Hammarskjøldsalen.

Novellekino med Ingvild H Rishøi. Hun fremførte i sin helhet *Vi kan ikke hjelpe alle* fra samlingen *Vinternoveller*.

Jazz mot natten, minikonsert med Tord Gustavsen (flygel), som for anledning hadde med seg Tore Brunborg på saksofon.

Novellekino fungerte fordi Rishøis tekster faktisk gir bilder og scener... så det er godt å følge.

Med TGs improvisasjoner: flott og inntrykksfullt. En nydelig kveld.

FRA DELTAKEREVALUERINGEN

TORSDAG 10. SEPTEMBER

Einar Gerhardsensalen og Salongen kl. 09.00-16.00

09.00. Remlovs røverhule II

Teatersjef Tom Remlov i samtale med Ingvild H. Rishøi, Tord Gustavsen og Oddleiv Apneseth

Årets Tvilskunstnere var gjester torsdag morgen, da Riksteatersjef Tom Remlov åpnet sin verbale røverhule. Fra venstre Tord Gustavsen, Ingvild H. Rishøi og Oddleiv Apneseth.

10.00. Hvilket samfunn kan vi se konturene av i velferds-Norden?

* Steen Nepper Larsen, lektor Aarhus Universitet: *Tanker om velferdsstatens transformasjon i et språk- og samfunnskritisk perspektiv*

* Etterfølgende samtale mellom John Y. Jones fra Dag Hammarskjöldprogrammet, Voksenåsen, og representanter for to norske tankesmier:

* Cathrine Sandnes, leder for Manifest

* Mathilde Fasting, prosjektleder i Civita

Steen Nepper Larsen innledet sesjonen om Velferds-Norden

Samtaleleder John Y. Jones, Cathrine Sandnes og Mathilde Fasting

Torvet – i salongen

Innleggsholder Nepper Larsen, Sandnes, Fasting og Jones møtte konferansedeltakerne til debatt: *Hva vil dette ha å si for vår daglige praksis?* Ordstyrer for sesjonen var John Y. Jones.

12.00. Lunsj

Hele bolken etter lunsj dag 2 var sterk.

FRA DELTAKEREVALUERINGEN

13.00 *Kvinner endring de siste 60 år*

Marta Breen

* Marta Breen, sakprosaforfatter, journalist, blogger:

Var 70-årenes idealer bare et blaff? Eller er en ny feministisk bølge på gang?

* Kort spørsmålsrunde, ledet av Torhild Kielland, rådgiver, Fagrådet – Rusfeltets Hovedorganisasjon

Kaffe

14.20. *Livsfortellinger for gamle*

* Oddgeir Synnes, forskningsleder og førsteamanuensis, Høgskolen Betanien:

Innebærer alderdom stagnasjon eller utvikling?

Innsmett: Oddleiv Apneseth, fotograf - **Flere norske låver**

15.10. *Egon Olsen-syndromet*

* Paul Otto Brunstad, teolog, professor NLA Høgskolen, Bergen:

Vi har en plan! Men hva, når det som skjer ikke dekker «vårt» område?

Oddgeir Synnes – om livsfortellingen

Paul Otto Brunstad:
Jeg har en plan! Egon Olsen i endringens lys.

15.50: Avslutning: Tord Gustavsen

16.00. **Vel hjem** – vi sees på Voksenåsen igjen til neste år!

FORMIDLING

Lanseringen av årets konferanse fant sted i etterkant av *TVIL2014-SEG SELV – NOK?* i Bergen, september 2014. Arrangørgruppen var klar ultimo oktober. Den første programpresentasjon kom på nettet i april.

Annonser og løpesedler: Det ble annonsert for arrangementet i Norge, gjennom 10 lørdager i Klassekampen og fire uker i Morgenbladet. Huus Designs grafiske uttrykk ble benyttet også under *TVIL2015*. Dette skapte en fin gjenkjennelseeffekt. Til neste år vurderes likevel en litt annen modell neste år: Vi bruker innarbeidet grafikk (logo), men satses trolig på færre annonser, evt noen helsider, der det billedmessige uttrykket preges av portrettfotos av sentrale medvirkende.

UTFORDRER SKRÅSIKKERHETEN
Oddleiv Apneseth, Marta Breen, Paul Otto Brunstad, Mathilde Fasting, Per Bjørn Foros, Edvard Hoem, Tord Gustavsen, John Y. Jones, Tom Remlov, Steen Nepper Larsen, Ingvild Hedemann Rishøi, Arne Ruth, Rasmus Willig, Cathrine Sandnes, Oddgeir Synnes m.fl.

EN ANNERLEDES KONFERANSE
Bergen Kompetansesenter for Læringsmiljø (BKL)
BUPL Storkøbenhavn
Dag Hammarskjöldprogrammet – Voksenåsen
Danmarks Lærerforening
KoRus – Oslo
KoRus – Øst
Norsk Sykepleierforbund
Utdanningsforbundet
Wilhelmsen Kulturformidling

PÅMELDING - INFORMASJON
www.tvil.no

2-spalters annonse hadde samme utseende som den trykte løpesedelen

TIRSDAG 8.9 KL. 19.00 – FRI ENTRÉ
LITTERATURHUSET

Meg og mamma – en flaskepanters bekjennelser
av og med Teater Avvik

OM BARN I RUSFAMILIER
Arrangør: KoRus-Oslo / TVIL2015; ENDRING

For mer info, se www.tvil.no

1-spalter i Klassekampen mandag 7/9-15

Andre informasjonskanaler: En vesentlig del av informasjonen foregikk elektronisk med utgangspunkt i www.tvil.no. I sin oppbygging og utseende var hjemmesiden av samme støpning som i 2014, med åpninger for Facebook og en egen «karusell» med bilder av medvirkende. Alle deltakerne benyttet et elektronisk påmeldingsskjema. Arrangørgruppens egen seminar- og konferansevirksomhet var også viktige arenaer for direkte formidling.

Plakat: I forkant av selve arrangementet ble det trykket en fargeplakat i 35x35 cm (som i venstre felt i annonsen, over, men i format som en gammeldags LP-plate), og noen i storformat 1x1 meter. Disse ble slått opp på arrangementsarenaene, og hos involverte miljøer. Ikke minst under gjennomføringen på Voksenåsen gav dette en god visuell effekt.

Arrangørstemmer om endring: Som en del av formidlingen av tema og arrangement, ble representanter fra arrangørgruppen i forkant spurt om sine tanker om årets tema og forventninger foran Tvilsdagene. Journalist Arne Solli fra Utdanningsforbundets Første Steg foretok intervjuene, som med layout av Karl Rikard Nygaard-Martinsen ble lagt ut på TVIL-siden og sendt via e-post til den enkeltes nettverk:

TVIL 2015: ENDRING
Oslo, 9 og 10. september

Vi må alltid spørre: Hei, hvorfor denne endringen?

Endring er noe som skjer kontinuerlig, til det bedre eller til det verre – eller i alle fall til noe som er annerledes. Det er alltid legitimt å kreve begrunnelser for endring, samtidig som en bør ha et personlig kompass som hjelper en å holde kursen når uventede ting skjer, sier John Y. Jones.

Han er medlem av plussgruppa for TVIL 2015. Samtidig er John Y. Jones leder for Dag Hammarskjöld-programmet ved Voksenåsen Kultur & konferansehotell. Voksenåsen var Norges folkegare til Sverige etter Den andre verdenskrig, så hotellet er fullt av historier, men med norsk representasjon i styret. Dag Hammarskjöld-programmet er opplyst etter FN's andre generalkonferanse som skjedde i en flybått i 1961, samstyrelse er styret. Her spør Jones på noen spørsmål om hvorfor han støtter tvilskonferansen.

Er ikke det at ting endrer seg en selv? Hvorfor ser du på endringen som et godt tema for den tvilsdagen?

Vi er jo opplyst med at alt er i endring, så det synes jeg er helt naturlig. At man ikke stiller ut tallene i den samme sløpete gata to ganger for å bevis den samme saken. Men samtidig er det viktig å se på hva slags endringer vi skal se etter. Det kommer TVIL 2015 inn og sier «Hei, stopp opp. Hvilken retning går vi. Hvorfor denne veien?»

Hva legger du i begrepet endring? Kompetanse? Hvilke konsekvenser kan

mangfoldige endringkompetanse eller mangfoldige endringstilbud gjøre på din arbeidsplakat eller innen din fagfelt?

Endringkompetansen er jo å være forberedt for det uventede. Ha ballast og et kompass som ikke virker hver gang det kommer litt kraftig metall i nærheten – at du vet at du er på rett vei, ikke fordi du går blindt i hvor det ender, men fordi du kjenner lukten, kjenner tona på gangen, liker deg trygg også når det blåser opp.

Endringkompetansen har med håndverktøy og budsjettregulering, men også med moral å gjøre. Pentagon-akkusasjonen for Daniel Ellsberg måtte vi ikke se i en dag i 1971; i dag kan jeg bli satt i fengsel på lovlig fødsel jeg må gjøre det jeg må gjøre. Hvis det hadde bodet en billette «Ellsberg» i oss alle, ville endring være mindre skremmende.

Hvem, ut fra dine erfaringer, bestemmer om det er behov for endringer innen din profesjon, innen ditt fagfelt eller på din arbeidsplakat?

Profesjonene er under konstant press. Overfor og nedfor. Budsjettstramminger, budsjettvedtatte. Rammene endres, i utgangspunktet er det endelig at lojaliteten må vendes

Bli med på tvilskonferansen i Oslo! John Y. Jones er leder for Dag Hammarskjöld-programmet ved Voksenåsen Kultur & konferansehotell i Oslo, og også medlem av planleggingsgruppa for TVIL 2015.

Men rapportene sendes oppover. Da kan rollene lett byttes slik at egne interesser forkes som omsorg. Apertitet blir uomsorgelig hvis etikk og kompass skal følges. Men heller ikke jeg elsker å bli syklet i kortene.

Hvilken grad opplever du på din arbeidsplakat og innen din fagfelt at behovet for fortløpende endringer blir gjort til gjensidig for alle deltagere?

Har man gode sjefer, får man god tillit og trenger ikke motivasjon for å legge inn tegninger når det trengs. Noen av oss er vellystige med at arbeid og lønnsforhold. Da kan det være lett å høre at man skal endre noe i opplegg. Men jeg tror at det kan være like mye styrke for omsorg og interesse at en sjef «ligger seg opp» i det en driver med. Bli så lenge man også får oppmuntning og blir sett. ■

TEKST OG FOTO: ARNE SOLLI, FØRSTE STEG

Demokratiet bør genopfindes

De offentlige ansattes yringsfrihet er under pres, fastslår Niels Gæmelke. Hvis den ansatte tager til gjemmelte overfor politikernes skomaleri, uddelles der skriftlige advarsler.

• Bil med på tvilskonferansen Niels Gæmelke fra Danmarks Lærerforening blir et med på TVIL 2015 på Voksensens Kultur og Konferansehotell i Oslo 9. og 10. september.

Niels Gæmelke fra Danmarks Lærerforening er medlem av planleggingsgruppen for TVIL 2015 – eller TVIL15, som han sier.

Er ikke det at ting endrer seg en selvfølge? Hvorfor ser du på «endring» som et godt tema for Tvilskonferansen 2015?

Vi står overfor en rekke grunnleggende endringer i Skandinavia. Fundamentet for den skandinaviske modellen for velferdsstaten er forrykket seg. Fellesskapet alføres av individet. Tryggheten og demokratiet utsattes for konkurransestatens mål om effektivitet gjennom målstyring.

Hva legger du i begrepet endringskompetanse? Hvilke konsekvenser kan manglende endringskompetanse/vilje medføre på din arbeidsplass / innen ditt fagfelt?

Jeg er helt tryk ved de viktigste profesjonelle ansatte i den offentlige sektor treffer du fra deres profesjonsrammer. Der er i profesjonenes etik indbygget en endringskompetence, der fastlegges du fra den faglige profesjonelle viden. Målet er den best mulige kvaliteten i ydelserne til borgerne og deres barn. Problemet oppstår, når reformer i tale sattes som kvalitetsløst, mens de i virkeligheten blir et

besparelse, som de offentlige ansatte skal implementere. Her er der bring for tvil.

I hvilken grad opplever du på din arbeidsplass / innen ditt fagfelt, at behovet for foreslåtte endringer blir gjort til gjensvar for reelle diskusjoner?

De offentlige ansattes yringsfrihet er under pres. Undervisningsministeren i Danmark fremstår som komiske Ali fra krigen i Irak, der, mens

fjendens tanks ruller bagved, utdaler, at all er i skønneste orden. Hvis den ansatte tager til gjemmelte overfor skomaleriet, uddelles der skriftlige advarsler. Det er behov for at gjennom det demokratiet. For at genskabe reelle betingelser for en demokratisk dialog og drøftelse. ■

TEKST OG FOTO:
ANNE SOLLI, FØRSTE STEG

Kan vi bli kvitt «Styggen på ryggen»?

Mangelen på endringsvilje er ikke den største trusselen, men heller mangelen på tid og rom til å reflektere og la folk få vokse med det de har av ressurser og muligheter, sier Torhild Kielland, medlem av planleggingsgruppen for TVIL 2015.

• Bil med på tvilskonferansen! Torhild Kielland er spesialrådgiver ved Kompetansesenteret Bus, Region Øst (KORUS-Øst). Hun er også medlem av planleggingsgruppen for TVIL 2015, og hun blir å treffe på konferansen på Voksensens Kultur & Konferansehotell i Oslo 9. og 10. september.

Spesialrådgiveren i KORUS-Øst tror årets tvilskonferanse vil gi deltakerne både provokasjoner, glede og selvsagt tvil. Hun svarer gjerne på spørsmål om hvorfor hun synes TVIL 2015 er viktig.

Er ikke det at ting endrer seg en selvfølge? Hvorfor ser du på «endring» som et godt tema for Tvilskonferansen 2015?

I løpet av mine 20 år innen fagfeltene avhengighet og psykisk helse har jeg møtt mange mennesker som også foreningspress og angst, knyttet til endring. Det trygge og forutsigbare i det folk kjenner til, stod ofte i kontrast til en ny hverdag, ikke hadde vi alle som de ville takle. Den som best etter ord på dette er OnkP i «Styggen på ryggen» når han synger:

Tyner og tyner meg
han der styggen på ryggen
Hvisker inn i øret
hvem som styrer den styggen
Kan jeg gjøre annet
enn å høre på styggen
Der han jobber for å ødelegge kilden
Fick
Ta'kke en telefon, rører ikke post
Ikke prøv å ringe på, låra mi er låst
Hopper snart i sjøen
Den søve blir for grovt
Ali jeg er er tid,
men det legger ingen sør
Fåles som jeg er i helvete
Styggen på ryggen
har blitt en av mine nærmeste

På skuldren min og minner meg på
Hvor jævla deit
det herre livet mitt går
Er det rart jeg er redd
Når styggen på ryggen
er han jeg prater med mest?
Oppå skulder'n min og sier at
jeg kommer ingen vei her i livet-

Endring som tema for TVIL 2015 åpner for refleksjoner både på faglig, samfunnsmessig og personlig nivå. Jeg ser fram til konferansen og har tro på at årets program vil skape både provokasjon, glede og ikke minst tvil.

Hva legger du i begrepet endringskompetanse? Hvilke konsekvenser kan manglende endringskompetanse/vilje medføre på din arbeidsplass / innen ditt fagfelt?

Bestefar fikk guillockke av sin endring: etter 50 år i lang og tro tjeneste. Året var 1985. På den tiden var det statussymbol å ha guillockke. Guillockka var et bevis på lojalitet, faglig dyktighet og trygg identitet. Ingen snakket om at det var viktig å skifte halskjede med jevne mellomrom for å holde seg faglig oppdatert. På nye utfordringer eller utvikle seg selv. Ingen beskyldte bestefar for manglende endringskompetanse eller endringsvilje.

Det er kanskje endringer i både tankesett og verdier som har gitt den vestlige verden anno 2015 et multivokals preg. I forhold til mitt fagfelt er den største trusselen ikke mangelen på endringsvilje, men mangelen på tid

og rom til å reflektere, gi folk beiarop, få dem til å vokse med det de har av ressurser og muligheter.

Hvem, ut fra dine erfaringer, bestemmer om det er behov for endringer innen din profesjon / ditt fagfelt / på din arbeidsplass?

Heldigvis har brukerorganisasjonene vokst seg sterkere i fagfeltet, og bidrar stadig oftere til krav om nødvendige endringer.

I hvilken grad opplever du på din arbeidsplass / innen ditt fagfelt, at behovet for foreslåtte endringer blir gjort til gjensvar for reelle diskusjoner?

Fagfeltene har de siste årene blitt løftet tydeligere fram gjennom politisk initierte opptrappingsplaner (psykisk helse og rus). Brukerstemmene som får var jobbe, har kommet sterkere fram og preger beslutninger og behandlings tilbud. Etiske endringer i fagfeltene blir diskutert grundig, eksempelvis åpne rådgivning og haringssystemer knyttet til nye nasjonale retningssignaler og veiledere. Andre endringer blir fortsatt gjennomført for lukkede prosesser eller medias forenkling, og/derav feislåtte diskusjoner. ■

TEKST OG FOTO:
ANNE SOLLI, FØRSTE STEG

Vi må tenke gjennom hvor vi vil, og hvor vi ikke vil

Den liberale økonomien stiller hele tiden krav om omstilling, modernisering og endring. Vi må ikke bare «henge på», men kreve av oss selv at vi tenker gjennom hvor vi vil, og hvor vi ikke vil, sier Arne Klyve og Geir Kvalheim.

De medlemmer av planleggingsgruppen for TVIL 2015. Årets tema er Endring, og her svarer de samstemte bergenserne Arne Klyve og Geir Kvalheim på et fatall spørsmål om hvorfor årets tvilskonferanse er viktig.

Er ikke det at ting endrer seg en selvfølge? Hvorfor ser du på «endring» som et godt tema for Tvilskonferansen 2015?

Endring kan bety både forverring og forbedring. Klimaeffektene gjennom global oppvarming representerer forverring. Det samme gjør arbeidsledigheten blant unge voksne i Europa, og økende prestasjonspress blant unge i norsk skole. At vi lever lenger og at ungdom drikker mindre, er sannsynligvis forbedringer.

Den liberale økonomiens mantra er at de som vil «henge på», må inn i vedvarende omstilling, modernisering og endring. Både som nasjon, organisasjon og individ. Det virker som at alt nytt er overlegent det gamle. Endring som tema gir oss anledning til å tenke gjennom hvor vi vil, og hvor vi ikke vil.

Hva legger du i begrepet endringskompetanse? Hvilke konsekvenser kan manglende endringskompetanse/vilje medføre på din arbeidsplass / innen ditt fagfelt?

Endringskompetanse er et politisk nyord som utdefinerer mennesker, og også fagfolk som holder fast ved viktige verdier som «gagns menneske», langsomhet, kjedsomhet og praktisk kløkskap. Alle disse verdier som ikke kan innrapporteres. Som justis-

• Bil med på tvilskonferansen i Oslo! Arne Klyve er cand. polit. og Geir Kvalheim (th) er spesialpedagog, berge ved Utadrettet Tjeneste ved Bergen Kompetansesenter for Læringsmiljø (BKL), og blir å treffe på TVIL 2015 på Voksensens Kultur & Konferansehotell i Oslo 9. og 10. september.

ministeren se etter 22. juli: «Nå må vi få endringsledelse på dagsorden», og få, om noen, forsto meningen.

Hvem, ut fra dine erfaringer, bestemmer om det er behov for endringer innen din profesjon / ditt fagfelt / på din arbeidsplass?

Kompetansesenter for læringsmiljø er en relativt ny virksomhet. Det er byssett i Bergen som gir oss mandatarbeid. Oppdragsgjver er kommunen, og innholdet defineres ut fra kompetansebehov i pedagogiske fagmiljøer. Per i dag har ledelse og ansatte rimelig stor handlingsfrihet innenfor det som kan

defineres som faglig velbegrunnet tilnærming.

I hvilken grad opplever du på din arbeidsplass / innen ditt fagfelt, at behovet for foreslåtte endringer blir gjort til gjensvar for reelle diskusjoner?

Kompetansesenterdelingen representerer en kjerne av fagfolk som også trekker med større deler av andre fagmiljøer (institusjoner) i et utvokligende arbeid. Dette arbeidet drar veksel på ulike vitenskaper, erfaringskunnskap og elevver/foreldres stemmer. ■

TEKST OG FOTO: Arne Solli, Første steg

De fleste endringer er noe som blir oss pålagt

Ut fra sine yrkeslivserfaringer sier Kurt Lyngved at han må innromme at de fleste endringer han har vært med på, har kommet som påbud utenfra.

• Bil med på tvilskonferansen i Oslo! Kurt Lyngved i Borås er leder for Norsk sykepleierforbunds faggruppe for sykepleiere innen psykisk helse og rus, og han blir å treffe på TVIL 2015 på Voksensens Kultur & Konferansehotell i Oslo 9. og 10. september.

Kurt Lyngved er medlem av planleggingsgruppen for TVIL 2015. Årets tema er Endring, og her svarer han på et fatall spørsmål om hvorfor årets konferanse er viktig.

Er ikke det at ting endrer seg en selvfølge? Hvorfor ser du på «endring» som et godt tema for Tvilskonferansen 2015?

I løpet av mine 20 år innen fagfeltene avhengighet og psykisk helse har jeg møtt mange mennesker som også foreningspress og angst, knyttet til endring. Det trygge og forutsigbare i det folk kjenner til, stod ofte i kontrast til en ny hverdag, ikke hadde vi alle som de ville takle. Den som best etter ord på dette er OnkP i «Styggen på ryggen» når han synger:

Tyner og tyner meg
han der styggen på ryggen
Hvisker inn i øret
hvem som styrer den styggen
Kan jeg gjøre annet
enn å høre på styggen
Der han jobber for å ødelegge kilden
Fick
Ta'kke en telefon, rører ikke post
Ikke prøv å ringe på, låra mi er låst
Hopper snart i sjøen
Den søve blir for grovt
Ali jeg er er tid,
men det legger ingen sør
Fåles som jeg er i helvete
Styggen på ryggen
har blitt en av mine nærmeste

Tematet «endring» er et godt tema for årets konferanse fordi det omfatter så mye! Det er ingen tvil om at endringer, på bakgrunn av sine ide-messige eller politiske opphav, kan få store konsekvenser for menneskenes liv og måten vi utfører våre handlinger og oppdrag på. Gjennom tvilskonseptet vil deltakerne kunne angripe endringsbegrepet ut fra forskjellige perspektiver. Inntil vi tydeliggjør at endringer kan være positive eller negative, for individet eller gruppen.

Hva legger du i begrepet endringskompetanse? Hvilke konsekvenser kan manglende endringskompetanse eller manglende endringsvilje medføre på din arbeidsplass eller innen ditt fagfelt?

Den som har endringskompetanse, vil kunne styre endringsprosesser, og vil kunne følge dem opp og til slutt evaluere dem. Innen mitt fagfelt sykepleien har jeg sett at kontinuerlige endringer innen helsevesen gjennom mange år har medført store konsekvenser, både for yrkesutøverne og for pasientene.

Jeg mener dessuten at mange av disse endringene har skapt uklarheter og redusert kvalitet på mange områder innen leket.

Ut fra sine yrkeslivserfaringer sier Kurt Lyngved at han må innromme at de fleste endringer han har vært med på, har kommet som påbud utenfra.

Kurt Lyngved er leder for Norsk sykepleierforbunds faggruppe for sykepleiere innen psykisk helse og rus, og han blir å treffe på TVIL 2015 på Voksensens Kultur & Konferansehotell i Oslo 9. og 10. september.

Er ikke det at ting endrer seg en selvfølge? Hvorfor ser du på «endring» som et godt tema for Tvilskonferansen 2015?

I løpet av mine 20 år innen fagfeltene avhengighet og psykisk helse har jeg møtt mange mennesker som også foreningspress og angst, knyttet til endring. Det trygge og forutsigbare i det folk kjenner til, stod ofte i kontrast til en ny hverdag, ikke hadde vi alle som de ville takle. Den som best etter ord på dette er OnkP i «Styggen på ryggen» når han synger:

Tyner og tyner meg
han der styggen på ryggen
Hvisker inn i øret
hvem som styrer den styggen
Kan jeg gjøre annet
enn å høre på styggen
Der han jobber for å ødelegge kilden
Fick
Ta'kke en telefon, rører ikke post
Ikke prøv å ringe på, låra mi er låst
Hopper snart i sjøen
Den søve blir for grovt
Ali jeg er er tid,
men det legger ingen sør
Fåles som jeg er i helvete
Styggen på ryggen
har blitt en av mine nærmeste

Tematet «endring» er et godt tema for årets konferanse fordi det omfatter så mye! Det er ingen tvil om at endringer, på bakgrunn av sine ide-messige eller politiske opphav, kan få store konsekvenser for menneskenes liv og måten vi utfører våre handlinger og oppdrag på. Gjennom tvilskonseptet vil deltakerne kunne angripe endringsbegrepet ut fra forskjellige perspektiver. Inntil vi tydeliggjør at endringer kan være positive eller negative, for individet eller gruppen.

Hva legger du i begrepet endringskompetanse? Hvilke konsekvenser kan manglende endringskompetanse eller manglende endringsvilje medføre på din arbeidsplass eller innen ditt fagfelt?

Den som har endringskompetanse, vil kunne styre endringsprosesser, og vil kunne følge dem opp og til slutt evaluere dem. Innen mitt fagfelt sykepleien har jeg sett at kontinuerlige endringer innen helsevesen gjennom mange år har medført store konsekvenser, både for yrkesutøverne og for pasientene.

Jeg mener dessuten at mange av disse endringene har skapt uklarheter og redusert kvalitet på mange områder innen leket.

Ju sier: Da vil jeg spørre: Hvem, ut fra dine erfaringer, bestemmer om det er behov for endringer innen din profesjon, innen ditt fagfelt eller på din arbeidsplass? De fleste endringer er nok innført helt andre steder enn innen sykepleierne rekker eller fagfelt. Ofte dreier det seg om økonomisk begrunnede organi-

TEKST OG FOTO:
ANNE SOLLI, FØRSTE STEG

ERFARINGER Å TA MED MOT 2016

«Tjuvstarten»

Opplegget med en «førkveld» er et tilbud til TVIL-deltakere som har anledning. Men ikke minst skal det være en arena der TVIL-gruppen også kan møte et publikum som ikke er påmeldt konferansen, og som på denne måten blir presentert for arrangørmiljøer og årets tema. Det kan imidlertid være en utfordring å gjøre et arrangement som dette synlig for en vanlig Osloborger. Konkurransen om oppmerksomheten er sterk, og det kreves en viss rekrutteringsbase fra den arrangøren som får hovedansvaret for avviklingen. Fremmøtet i Litteraturhuset denne gangen bestod i hovedsak av TVIL-gruppen selv. Det vil i fortsettelsen være naturlig for arrangørgruppen å tenke mer kollektivt rundt avviklingen av denne kvelden, og slik kunne utnytte et bredere nettverk.

Konferansearenaen

Voksenåsen kultursenter dannet en fin ramme for et samlende program gjennom to dager inklusiv et rikholdig kveldsprogram. Stedets historie og rike kvaliteter gir også spillerom for det særegne ved TVIL-konseptet, slik mange vil huske det realisert fra årene i København: At både medvirkende og «menige» deltakere kollektivt «mønstrer på» ved oppstart den ene dagen, og holder seg om bord til utpå ettermiddagen etter. Motiverende slik å ha en felles base for alle, som et klart "tvilssted", med mulighet både for kontemplasjon og for faglig påfyll. Men et tankekors er det unektelig, at det likevel viser seg vanskelig å holde på publikum helt til slutt på avslutningsdagen, til tross for avslutning innen oppsatt tid kl. 16.00 en torsdag ettermiddag.

Konferansearrangørene var denne gangen optimalt heldige med været, og er inspirert til å utforske både uteområdene og den sosiale møteplassen på verandaen i større grad ved neste korsvei.

Det flernasjonale

Storfamilien bak TVIL er både tverrfaglig og flernasjonalt sammensatt. Arrangørgruppen og programmet speilet dermed med stor naturlighet både norske og danske bidrag og erfaringer. Slik ønsker vi at det skal være i fortsettelsen, enkelte språklige utfordringer til tross. Morsomt at det blant de påmeldte også var representanter fra Sverige, Island og Grønland – vi hilser velkommen ytterligere økt spennvidde mht nasjonsbakgrunn.

Større plass for et ubehagelige?

Årets brede program er et resultat av et inspirerende og kreativt lagspill og planlegging i og mellom den tverrfaglige arrangørgruppen og prosjektledelsen, og begge parter sitter igjen med en god følelse i etterkant av årets konferanse.

Vårt ønske er at TVIL skal utvikles videre, som et rom for samfunnsengasjement, for tanken, for samtalen, som en mulighet til å være i noe av det vi ikke forstår, til å favne det store i det lille. En vedvarende utfordring i dette arbeidet er å la et rikt meningsspekter utfolde seg, for å unngå at de dører som slås inn, allerede står åpne. Kan vi i større grad slippe til, og utfordres av, dem vi (ofte unisont) kritiserer: byråkrater, politikere, økonomer? La programmet romme enda større verdimesig og ideologisk spredning i foredragene, for sterkere å kjenne på ubehaget som ofte følger med det å konfronteres med meninger og synspunkt som i mindre grad samsvarer med eget eller «menighetens» ståsted?

DELTAKERE

Etternavn

Aagedal
Ahlin
Albert
Andersen
Andersen
Andersson
Anker
Apneseth
Arneberg
Audestad
Beksgaard
Berg
Berg
Bergengen
Berglund

Marianne
Trine
Hermann
Marius
Aina Skjefstad
Anne
Trine
Oddleiv
Per
Ragnhild
Hans
Petter
Birgit
Bjørnar
Vidar

Arbeids-/hjemsted

Utdanningsforbundet
PPT for Namsosregionene
Fagforbundet
Sandefjord
Utdanningsforbundet Oslo
Oslo
Det teologiske Menighetsfakultet
Bygstad, Sunnfjord
Utdanningsforbundet
Oslo kommune Velferdsetaten
Dansk Magisterforening
Vegdirektoratet
Norsk Sykepleierforbund
Oslo kommune Velferdsetaten
Utdanningsforbundet

Bjørngaard	Nina	Fagbokforlaget
Borbe	Lene Grytvik	Stabekk barnehage
Brattrud	Tone Lise	Sykehuset Innlandet HF
Breen	Marta	Oslo
Brunborg	Tore	Oslo
Brunstad	Paul Otto	Norsk Lærerakademi
Bøgh	Siri	Fagforbundet
Danielsen	Atle Andre	Utdanningsforbundet Oslo
Decsi	Tonje E. Hoftaniska	Vadsø ungdomsskole
Eek	Ragnhild Jensen	Vallersvingen barnehage
Egelund	Michael	Bupl Storkøbenhavn
Eliassen	Berit	Utdanningsforbundet
Endresen	Espen	Bergen kompetansesenter for læringsmiljø
Erdvik	Turid Wiig	Sandefjord
Fagerhaug	Therese Thyness	Utdanningsforbundet Oslo
Fasting	Mathilde	Tankesmien Civita
Fjell	Erik	Høgskolen i Hedmark
Foros	Per Bjørn	Trondheim
Fosse	Ove	Svenska kyrkan Annedals församling
Gaarder	Andrea	Oslo
Gustavsen	Tord	Oslo
Gæmelke	Niels	Danmarks Lærerforening
Hananger	Signe	Fagforbundet
Harviken	Mette Erika	KoRus Øst Sykehuset Innlandet
Hjaltested	Thordur A.	Kennarasamband Íslands
Hoel	Jens-Erland	Oslo kommune Velferdsetaten
Hoem	Edvard	Oslo
Høvsøien	Unni	Papirbredden Karrieresenter
Johansen	Torfrid	Norsk Sykepleierforbund
Jones	John Yngvar	Dag Hammarskjöldprogrammet
Kallvik	Kari	KoRus Øst Sykehuset Innlandet
Kielland	Torhild	Fagrådet for innen rusfeltet i Norge
Kjønsberg	Kari	KoRus Øst Sykehuset Innlandet
Klemmensen	Gitte	Bupl Storkøbenhavn
Klyve	Britt	Bergen
Klyve	Arne	Bergen kompetansesenter for læringsmiljø
Kvalheim	Geir	Bergen kompetansesenter for læringsmiljø
Langmyr	Kristine	KoRus Øst Sykehuset Innlandet
Larsen	Steen Nepper	Aarhus Universitet
Laursen	Mona	Bupl Storkøbenhavn
Lea	Eli	Verdighetsenteret
Lewin	Marianne Løkholm	Utdanningsforbundet
Lonkemoen	Siri Venstad	KoRus Øst Sykehuset Innlandet
Lyngved	Kurt Johan	Norsk Sykepleierforbund
Müller	Lena	Oslo kommune Velferdsetaten
Nermo	Johannes Leif	KoRus Øst Sykehuset Innlandet
Nordlid	Arne	Bergen kompetansesenter for læringsmiljø
Olsen	Terje Nohr	Kirkens Bymisjon Bodø
Ommundsen	Karen	Bergen
Ommundsen	Simon	Oslo
Overå	Stian	KoRus Øst Sykehuset Innlandet
Palludan	Charlotte	Dansk Magisterforening
Ragnarsdottir	Gudbjorg	Kennarasamband Íslands
Remlov	Tom	Riksteateret
Riis	Hanne Lene	Telemark fylkeskommune opplæringssetaten
Rishøi	Ingvild Hedemann	Oslo
Ruth	Arne	Stockholm
Sandnes	Cathrine	Tankesmien Manifest
Saugestad	Marte	Fagforbundet
Selmer-Olsen	Ivar	Dronning Mauds Minne Høgskole
Solem	May-Britt	Høgskolen i Oslo og Akershus
Solheim	Birte Kristin	Glitre barnehage
Solli	Arne	Bærum

Stage
Steine
Steiro
Stenseth
Storvik
Stray
Synnes
Thoresen
Tomter
Troelsen
Træland
Tønjum
Waal
Wiig
Wilhelmsen
Willig

Ingrid
Eva Helene
Elisabeth
Turid
Line Fredheim
Janicke Heldal
Oddgeir Arne
Ingeborg Tvester
Anne Bjørnstad
Lennart Skadhauge
Yngve
Liv
Berit
Toril
Sverre Chr.
Rasmus

Dansk Magisterforening
Bergen kompetansesenter for læringsmiljø
Kompetansesenter for læringsutvikling
Trondheim
Første steg – Utdanningsforbundet
Det teologiske Menighetsfakultet
Høgskolen Betanien, Bergen
Tønsberg
KoRus Øst Sykehuset Innlandet
Bupl Storkøbenhavn
Bergen
Fagbokforlaget
Besteforeldrenes klimaaksjon
Nadderudskogen barnehage
Wilhelmsen Kulturformidling
Roskilde Universitet, DK

HVOR SKAL VI NESTE GANG?

Hva bygger vi vårt liv, vårt arbeid eller vårt samfunn på? Og hvordan fremstår vi – egentlig?

Forholdet mellom individet og kollektivet er i endring, i mange tilfeller nærmest umerkelig. Felleskapet rommer mange verdier, og ofte er det «noen» som velger hvordan disse skal anvendes for den enkelte. Hva er det som gir et menneske verdi, autonomi, verdighet – avhengig av svingende konjunkturer på verdibørsen?

Vi ønsker å se det personlige og samfunnsmessige i sammenheng, ved å utfordre forestillinger om «innenfor» og «utenfor». I foredrag, diskusjoner og levende innspill fra medvirkende kunstnere skal vi søke etter kjennetegn på et godt felleskap. Vi skal jakte på strategier for å bygge kunnskap i forhold til denne tematikken, som innbyr til tillit. Hvordan kan personer og grupper som opplever marginalisering hjelpes til et verdig liv gjennom vår måte å jobbe på?

Tvilsdagene 2016 vil interessere seg for forholdet mellom teori og virkelighet, spenningsfeltet mellom historiefortelling og daglig praksis. Vi kan på ulike måter oppleve at vår identitet, personlige og faglige kjerne eller etiske grunnkapital settes under press i møte med hensynet til hva som passer eller lønner seg, hva vi blir målt på. Hva gjør dette spillet med oss, med organisasjonen vi er en del av, med storsamfunnet? Er vi på vei bort fra viktige sider ved oss selv?

TVIL2016 har sikret seg Voksenåsen kultursenter i Oslo som arena igjen, dagene 7. – 8. september. Arrangørgruppen omfatter miljøer innen utdanning, helse, rusforebygging, spesialpedagogikk og kulturformidling.

Utsikt fra konferansearena Voksenåsen – vakkert beliggende øverst i Holmenkollen